

Arbejdstilsynet
Att: Naida Karamehmedovic

6. februar 2023

AHD

DI-2017-07371

DFL kommentarer til høring – udkast til ændring af bekendtgørelse om arbejde med stoffer og materialer (kemiske agenser) og bekendtgørelse om arbejdsmiljøfaglige uddannelser

Tak for muligheden for at kommentere på ændringerne til bekendtgørelse om arbejde med stoffer og materialer og bekendtgørelse om arbejdsmiljøfaglige uddannelser; ændringer, der har baggrund i REACH-begrænsningen om Diisocyanat-uddannelse (Kommissionens forordning 2020/1149¹).

Vi noterer os, at man i Danmark har ønsket at bevare den eksisterende velkendte danske uddannelse og blot indføre de justeringer, der skal til for at leve op til kravene i Kommissionens forordning. Vi ønsker, at de danske regler indholdsmæssigt er så tæt på EU-forordningen som muligt, så omfanget af begrænsningen er ensartet i EU. Det mener vi ikke i alle tilfælde, at bekendtgørelserne lever op til.

Helt generelt mener DFL, at isocyanater i begge bekendtgørelser bør erstattes med diisocyanat, f.eks. i ”Arbejde med epoxy og *diisocyanater*”, ”Kvalifikationskrav ved arbejde med epoxy og *diisocyanater*” mm.

Kommentarer til bekendtgørelse om arbejde med stoffer og materialer, bilag 3, afsnit 1.2.1. og 1.2.2.

I den danske bekendtgørelse nedjusteres procenten fra 0,5 vægtprocent til 0,1 vægtprocent isocyanat i materialer (blandinger), så *grænsen* følger EU-forordningen.

Arbejdstilsynet justerer imidlertid ikke samtidigt ordlyden, så *den* følger EU-forordningen. Her bibeholdes ”monomere og præpolymere isocyanater” i bekendtgørelsesteksten i stedet for også at ændre til ”Diisocyanater”. I EU-reglerne er præpolymere ikke omtalt.

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020R1149&qid=1674570878844&from=EN>

Vi vil gøre opmærksom på, at det har stor betydning, om præpolymere er nævnt eller ikke i bekendtgørelse. Vi ønsker reglerne så tæt på EU-forordningen som muligt, så omfanget af begrænsningen er ensartet i EU. Det er det ikke i omfang, hvis præpolymere tæller med.

Eksempel

Som et væsentlig eksempel kan nævnes fugeskum. Fugeskum findes i dag i tre udgaver: traditionel PU-fugeskum, lavisocyanatskum og isocyanatfri skum.

Traditionel PU-skum indeholder normalt 40-60% MDI (monomere som polymeriserer ved hærkning), dvs. væsentlig over 0,1 % diisocyanat monomer, mens lavisocyanatskum indeholder monomere, der er præpolymeriseret til lidt længere kæder samt derudover omkring 0,05 vægtprocent monomere, dvs. < 0,1 % diisocyanat monomere.

Det betyder, at der er væsentlige sundhedsmæssige forskelle på de to typer, mens de kvalitet- og performancemæssigt minder om hinanden. I dag er det således, at begge typer kræver uddannelse i Danmark og lavisocyanatskum er dobbelt så dyr som den traditionelle PU-skum. Incitamentet til at vælge en lavisocyanatskum er således ikke til stede i dag.

Hvis monomere og *præpolymere* isocyanater ændres til "diisocyanater", så blandinger med præpolymere > 0,1 vægtprocent ikke omfattes af uddannelseskrauet, dvs. ligestillet med kravet i EU-forordningen, vil det betyde, at der vil være et langt større incitament til at vælge lavisocyanatskum. Det vil efter vores vurdering betyde en meget stor arbejdsmiljømæssig gevinst, som Arbejdstilsynet bør have øje for.

Til videre orientering skal det nævnes, at den isocyanatfri skum ikke er sammenlignelig på samme måde med de to andre typer, da den har helt andre kvalitets- og performance-mæssige egenskaber og er ca. 3 gange så dyr som traditionel PU-skum.

Kommentarer til bekendtgørelse om arbejdsmiljøfaglige uddannelse

§16, stk. 3. Uddannelse efter stk. 2 skal fornyes mindst hver femte år

Der har været tale om, at fornyelsen af uddannelsesbevis, kunne erhverves ved on-line træning. Det mål støtter vi op om og mener at muligheden bør fremgå af bekendtgørelsen. Trænings- og certificeringsportalen, der er udarbejdet på europæisk plan bør indgå som mulighed. Der kommer en dansk-sproget version af den webaserede uddannelse senere på foråret.

§30, stk. 6

DFL vil gerne kvittere for, at bekendtgørelsen siger, at personer, der er i besiddelse af et uddannelsesbevis, har frist til den 24. august 2028 for fornyelse af uddannelsen

1.1.B Arbejde med isocyanater, der kan indebære øget risiko for udsættelse

I bekendtgørelsen nævnes, at følgende processer kan indebære øget risiko for udsættelse:

- håndtering af ufuldstændigt hærkede artikler (f.eks. nyligt hærdet, stadig varm)
- støbeanvendelser
- vedligeholdelse og reparation, der kræver adgang til udstyr

- åben håndtering af varme eller meget varme formuleringer (> 45 °C)
- sprøjtning i fri luft med begrænset eller kun naturlig ventilation (herunder store industriarbejdshaller) og sprøjtning med højenergi (f.eks. skum, elastomerer)
- og andre anvendelser med samme eksponering gennem huden og/eller ved indånding.

DFL kunne ønske, at det blev nøjere afklaret og beskrevet, hvad ”øget risiko for udsættelse” reelt betyder, og hvem og hvor mange, der kommer til at skulle have den udvidede uddannelse, som betyder en ekstra uddannelsesdag?

Vi finder ikke, at det gør det nemmere, at ovenstående punkter tages ud af sammenhængen hvor processerne, der *ikke* er ”øget risiko for udsættelse”, også nævnes, som er tilfældet i EU-forordningen.

Med venlig hilsen

Anette Harbo Dahl
Chefkonsulent
Danmarks Farve- og Limindustri